

Patentu valde

RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA APELĀCIJAS PADOME

Juridiskā adrese: Cītales iela 7/70, Rīga, LV-1010, faktiskā adrese: K.Valdemāra iela 33, Rīga, LV-1010,
tāl. 67099600, 67099637, fakss 67099650, e-pasts valde@lrpv.gov.lv, www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
RIAP/2021/WO 951 413A
(AP-2021-1)

LĒMUMS

Rīgā

2021. gada 24. augustā

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk - Apelācijas padome) šādā lietas izskatīšanas sastāvā:
priekšsēdētājs – J. Bērzs
locekļi – I. Bukina un I. Plūme-Popova,
sekretāre – L. Kliģe,

2021. gada 11. jūnijā attālināti, *MSTeams* platformā Apelācijas padomes sēdē izskatīja apelāciju, kuru vadoties no 1999. gada 16. jūnija likuma “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm” (turpmāk – LPZ) 17.¹ panta noteikumiem un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma (turpmāk – RIPL) 58. panta noteikumiem, Ukrainas uzņēmēj sabiedrības *Tovarystvo z obmezhenoiu vidpovidalnistiu “OLIMP-CONSALT”* (turpmāk arī – apelācijas iesniedzējs) vārdā patentpilnvarnieks ar specializāciju preču zīmju jomā I. Šatovs 2021. gada 29. janvārī iesniedzis par Patentu valdes 2020. gada 29. oktobrī pieņemto lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes

PRIME

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmēj sabiedrība *Tovarystvo z obmezhenoiu vidpovidalnistiu “OLIMP-CONSALT”* (Ukraina); reģ. Nr. WO 951 413A; reģ. dat. 05.11.2007; vēlāka attiecinājuma uz Latviju dat. 27.11.2019; 33. klases preces)

spēkā stāšanās Latvijā atteikumu.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes ekspertīzes lēmuma pamatojumam, lūdz atcelt šo lēmumu un atzīt pieteikto preču zīmi **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) par reģistrējamu Latvijā attiecībā uz visām tās reģistrācijā ietvertajām precēm.

Saskaņā ar RIPL 66. panta pirmās daļas noteikumiem 2021. gada 2. februārī apelācijas iesniegums nodots Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Ekspertīzes nodaļai, kas pieņēmusi lēmumu, par kuru iesniegts apelācijas iesniegums. 2021. gada 2. martā Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Ekspertīzes nodaļas vecākā eksperte Dz. Medne informējusi Apelācijas padomi, ka 2020. gada 29. oktobrī pieņemtais lēmums par preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) reģistrācijas atteikumu Latvijā netiek grozīts un netiek atcelts.

Apmierinot apelācijas iesniedzēja pārstāvja 29.01.2021 lūgumu, Apelācijas padome lietai noteikusi izskatīšanu mutvārdu procesā Apelācijas padomes sēdē.

Apelācijas padomes sēdē piedalījās:
- preču zīmes pieteicēja (apelācijas iesniedzēja) pārstāvis patentpilnvarnieks ar specializāciju preču zīmju jomā I. Šatovs;

- Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Ekspertīzes nodaļas vecākā eksperte Dz. Medne.

Aprakstošā daļa

1. Preču zīme **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) starptautiski arī attiecībā uz Latviju reģistrēta kā vārdiska preču zīme 33. klases precēm “*alkoholiskie dzērieni (izņemot alu), rūgtie spirtotie dzērieni, brendijs, destilēti dzērieni, liķieri, spirtotie dzērieni, degvīns, viskijs, vīni*”.

2. Patentu valde 2020. gada 10. martā pieņēmusi lēmumu par vārdiskās preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) reģistrācijas atteikumu Latvijā, to pamatojot ar atzinumu, ka pieteiktais apzīmējums nav reģistrējams kā preču zīme saskaņā ar LPZ 6. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem, proti, kā preču zīmi nevar reģistrēt apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem un LPZ 6. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem, proti, kā preču zīmi nevar reģistrēt apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības. Lēmums motivēts un Apelācijas padomes sēdē papildināts šādi:

2.1. reģistrācijai pieteiktā preču zīme **PRIME** sastāv no viena vārdiska apzīmējuma melnbaltā krāsā salikumā. Viena no apzīmējuma **PRIME** tulkojuma no angļu valodas nozīmēm ir “lielisks, pirmklasīgs” (www.letonika.lv). Līdzīgi arī franču valodā šī vārda nozīme ir “pirmais”, un tas ir cēlies no latīņu valodas vārda *primus* – tas, kurš citus apsteidzis un atrodas priekšā;

2.2. apzīmējums **PRIME** tiek izmantots, lai norādītu un raksturotu dažādu veidu preču un pakalpojumu kvalitāti (*pievienotas izdrukas no vietnēm <https://www.credit-suisse.com/us/en/investment-banking/global-markets/equities/prime-services.html>, <https://www.primenproper.com/>, <https://www.altindoasia.com/>, <https://www.rucnypapier.sk/index.php?op=uvod&lang=en>, <https://qneaccountingsoftware.wordpress.com/tag/howto/>*).

Var droši apgalvot, ka minētais apzīmējums attiecībā uz pieteiktajām 33. klases precēm tiks uztverts kā apzīmējums, kas mudina iegādāties preces, un kā norāde uz to, ka piedāvātās preces ir lieliskas un pirmklasīgas.

Vienam īpašniekam nevar piešķirt izņēmuma tiesības uz apzīmējuma **PRIME** izmantošanu, jo kā preču kvalitāti aprakstošu apzīmējumu to komercdarbībā var lietot jebkurš uzņēmējs, kas piedāvā līdzīgas preces. Tātad uz apzīmējumu **PRIME** attiecas LPZ 6. panta pirmās daļas 3. punkta nosacījumi. Patērētāji neuztvers apzīmējumu **PRIME** kā vienu konkrētu uzņēmumu identificējošu apzīmējumu.

Katrai personai ir jābūt brīvai iespējai lietot attiecīgās preces raksturojošus apzīmējumus, izslēdzot iespēju, ka kāda atsevišķa persona iegūst tiesības uz šāda rakstura apzīmējumiem preču zīmes reģistrācijas ceļā (Eiropas Savienības Tiesas (EST) sprieduma lietā C-108/97 *Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) v Boots- und Segelzubehör Walter Huber* [1999] 25. punkts);

2.3. aprakstošam apzīmējumam atšķirtspēju var piešķirt papildelementi vai arī izteismīgs burtu grafiskais izpildījums – figurāls elements vai tāds vārdisks apzīmējums, kam piemīt atšķirtspēja. Pieteiktais apzīmējums **PRIME** ir vārdiska zīme un nesatur nevienu no minētajiem papildelementiem. Tādēļ tas nevar pildīt preču zīmes galveno funkciju – nodrošināt atšķirību viena uzņēmuma precēm no cita uzņēmuma precēm. No patērētāju uztveres viedokļa apzīmējumam **PRIME** piemīt tikai aprakstošs raksturs, un līdz ar to trūkst preču zīmei nepieciešamās atšķirtspējas LPZ 6. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē;

2.4. izvērtējot preču zīmes pieteicēja iesniegtos pierādījumus, jāsecina, ka minētie materiāli nesniedz apstiprinājumu apgalvojumam par pieteiktā apzīmējuma lietošanas ceļā iegūto atšķirtspēju attiecībā uz pieteiktajām 33. klases precēm Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē. Iesniegtajos materiālos ir redzamas dzērienu pudeļu etiķetes, kas satur gan vārdisko elementu “PRIME”, gan grafiskos elementus, bet nav attēlots viens pats apzīmējums **PRIME**;

2.5. tāpat atšķirīgi var būt dažādos laikos lēmuma pieņemšanas kritēriji nacionālajā preču zīmju iestādē, jo laika gaitā mainās vērtēšanas pamatnostādnes un judikatūra.

Analizējot informāciju par citās valstīs reģistrētām preču zīmēm, kas satur apzīmējumu **PRIME**, jānorāda, ka tas nevar ietekmēt pieteiktā apzīmējuma reģistrēšanas iespēju. Kā tas jau daudzkārt atzīmēts Patentu valdes un Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes lēmumos, katrā valstī var būt atšķirīga pieeja preču zīmes reģistrācijas absolūto atteikumu pamatojumu piemērošanā, turklāt jāņem vērā, ka apzīmējuma reģistrēšanas pamatā var būt attiecīgā apzīmējuma uztveres īpatnības konkrētajā teritorijā, kas savukārt ir atkarīgs no apzīmējuma primārās nozīmes, tā lietojuma saistībā ar attiecīgajām precēm, izmantošanas ilguma un apjoma.

3. Apelācijas iesniedzēja puse apelācijas iesniegumā un Apelācijas padomes sēdes gaitā Patentu valdes lēmuma pamatojumam nepiekrīt, to pamatojot ar šādiem argumentiem:

3.1. preču zīmei **PRIME** piemīt sākotnēja atšķirtspēja attiecībā uz 33. klases precēm.

LPZ 6. panta pirmās daļas 2. punkts nosaka, ka apzīmējumu nevar reģistrēt kā preču zīmi, ja tam “trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm”.

Atteikuma lēmumā nav pareizi izvērtēta vārda “PRIME” nozīme un iespējamais lietojums. No atteikuma lēmuma pielikumā pievienotās izdrukas no vārdnīcas redzams, ka vārdam “PRIME” var būt vairākas nozīmes: a) kā lietvārdam – sākums, plaukums, ziedu laiks, pirmskaitlis; b) kā īpašības vārdam – primārs, sākotnējs, galvenais, lielisks, pirmklasīgs. Turklāt jāņem vērā, ka nozīmes pievienotajā vārdnīcas šķirklī ir gan sašaurinātas, gan paplašinātas.

Vārdu “PRIME” pašu par sevi atsevišķi lieto, lai norādītu uz lietvārdiem “sākums”, “plaukums”, “ziedu laiks” un “pirmskaitlis”. Savukārt kā īpašības vārds tas tiek lietots tikai kopā ar citiem vārdiem. Vārds “PRIME” preču zīmes reģistrācijā netiek lietots kā īpašības vārds, un to par tādu arī potenciāli nevar uzskatīt patērētāji Latvijā.

Nav saprotams, kādēļ Patentu valde uzskata, ka no 9 vārda “PRIME” nozīmēm vidusmēra patērētāji uzskatīs, ka vārda “PRIME” nozīme ir tieši vārdi “lielisks” vai “pirmklasīgs”.

Pievienotās izdrukas no Interneta ārvalstu mājaslapām nekādi nepierāda to, ka Latvijā patērētāji uzskatīs apzīmējumu **PRIME** par tādu, kas aprakstītu 33. klases preču kvalitāti vai īpašības;

3.2. apzīmējumam **PRIME** nozīmes ziņā nav nekādas saistības ar alkoholisko dzērienu sastāvdaļām, ražošanu vai tirdzniecību.

Latvijā vārdu “PRIME” neizmanto komercdarbībā, lai norādītu uz alkoholisko dzērienu kvalitāti. Tādēļ Latvijā patērētāji neuzskatīs vārdu “PRIME” par tādu apzīmējumu, kas norāda uz alkoholisko dzērienu kvalitāti. Latvijas patērētāju dzimtajā valoda nav angļu valoda, tādēļ tūlītēja atsevišķa vārda “PRIME” nozīmes saistīšana ar alkoholisko dzērienu vai citu preču kvalitāti ir maz ticama.

Latvijā preču zīme **PRIME** neapraksta alkoholiskos dzērienus vai to kvalitāti, līdz ar to zīme **PRIME** nav tāds apzīmējums, kuram trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm. Pat, ja uzskatītu, ka vārds “PRIME” tomēr rosina patērētājus domāt par alkoholisko dzērienu kvalitāti, tad ir jāņem vērā, ka LPZ 6. panta pirmās daļas 2. punkts paredz, ka zīmes var neregistrēt tikai tad, ja tām trūkst jebkādas atšķirtspējas, līdz ar to uzvedinošas zīmes var reģistrēt un nepastāv pamats atteikt šādas preču zīmes reģistrāciju Latvijā.

Saskaņā ar Eiropas Savienības tiesu praksi preču zīme ir aprakstoša, ja tai ir nozīme, kuru attiecīgā sabiedrības daļa nekavējoties uztver kā informāciju par precēm vai pakalpojumiem, kuriem tiek pieprasīta tiesiskā aizsardzība. Saistībai starp apzīmējumu un precēm vai pakalpojumiem ir jābūt pietiekami konkrētai un saprotamai bez papildu pārdomām (Vispārējās tiesas (VT) sprieduma lietā T-135/99 *Taurus-Film GmbH & Co v Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO)* [2001] 29. punkts).

Vārdiskais apzīmējums **PRIME** neapraksta nevienu precī vai pakalpojumu, jo nevienu precī vai pakalpojumu patērētāji neidentificē ar vārdu “PRIME”, tāpat patērētāji no minētā vārda nevar noteikt preču un pakalpojumu īpašības, sastāvdaļas vai kvalitāti bez papildus sniegtas informācijas.

Latvijas vidusmēra patērētājs nav angļu, franču vai latīņu valodas eksperts, tādēļ tam vārdi jebkādā ārvalstu valodā ir ilgāk jāpēta un jāizprot to nozīme, it īpaši, ja tie ikdienā netiek lietoti Latvijā. Saskaņā ar Apelācijas iesniedzēja rīcībā esošo informāciju Latvijā vārdu “PRIME” neizmanto preču vai

pakalpojumu slavinošā veidā. Tādēļ nav nekāda pamata uzskatīt, ka vārds “PRIME” varētu pildīt šādu funkciju Latvijā, pat ja tiktu uzskatīts, ka vārds “PRIME” kaut kā apraksta 33. klases preces;

3.3. apelācijas iesniedzējam ir reģistrēta vārdiskā preču zīme **PRIME VODKA** Amerikas Savienotajās Valstīs (ASV), kuru iedzīvotāji pamatā runā angļu valodā, attiecībā uz identiskām 33. klases precēm. To pierāda apelācijas iesniedzēja iesniegtā ASV preču zīmes reģistrācijas apliecība (*norādīta saite uz Interneta vietni <http://tmsearch.uspto.gov/bin/showfield?f=doc&state=4808:dgodvz> un pievienota izdruka no minētās vietnes*).

Turklāt, kā izriet no ASV preču zīmes **PRIME VODKA** reģistrācijas apliecības, preču zīme ir reģistrēta “galvenajā reģistrā” (“*principal register*”), kas nozīmē to, ka preču zīmes reģistrēšanai nebija nepieciešami zīmes lietošanas pierādījumi, lai panāktu preču zīmes reģistrēšanu un tai piemīt augsta atšķirtspēja. Vārds “VODKA” ir aprakstošs attiecībā uz 33. klases precēm, tādēļ tam nav nekādas nozīmes vārdiskās preču zīmes **PRIME** atšķirtspējas novērtēšanā.

Vārdiska preču zīme **PRIME** ir reģistrēta vairākās citās valstīs — starptautiski reģistrētā vārdiskā preču zīme **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) ir reģistrēta Rumānijā, Polijā, Bosnijā un Hercogovinā, Melnkalnē, Gruzijā, Uzbekistānā. Savukārt nacionālajā procedūrā minētā zīme ir reģistrēta Krievijā, Ukrainā, Armēnijā un Kazahstānā.

Apelācijas iesniedzējam pieder starptautiski reģistrēta figurāla preču zīme **PRIME** (fig.) (reģ. Nr. WO 997 636), kas jau 20.02.2009 ir reģistrēta arī attiecībā uz Latviju. Minētā zīme ir starptautiski reģistrēta arī attiecībā uz Igauniju, Lietuvu, Vāciju, Apvienoto Karalisti, Gruziju un Uzbekistānu;

3.4. apelācijas iesniedzējs ir pieteicis reģistrācijai preču zīmi **PRIME** attiecībā uz šauru preču loku — alkoholiskajiem dzērieniem 33. klasē, līdz ar to var uzskatīt, ka atbilstoši LPZ 3. pantam vārdiskais apzīmējums var pildīt preču zīmes funkciju, jo patērētājam nebūs iespējas saistīt vārdu “PRIME” ar plašu preču klāstu un attiecīgi patērētājs varēs izdarīt izvēli par preces pirkumu, tikai pamatojoties uz vārdisko apzīmējumu **PRIME**, it īpaši tādēļ, ka attiecībā uz alkoholiskajiem dzērieniem šāds vārdiskais apzīmējums netiek izmantots.

Nemot vērā minēto, Latvijas tirgū vārdiskajai preču zīmei **PRIME** attiecībā uz 33. klases precēm ir augsta atšķirtspēja un apzīmējums nav tāds, kuram trūkst jebkādas atšķirtspējas, un nav pamata LPZ 6. panta pirmās daļas 2. punkta piemērošanai;

3.5. atteikuma lēmumā norādīts, ka preču zīme **PRIME** apzīmē 33. klases preču kvalitāti slavinošā veidā.

Latvijā vārdu “PRIME” neizmanto komercdarbībā, lai norādītu uz alkoholisko dzērienu kvalitāti. Tādēļ Latvijā patērētāji neuzskatīs vārdu “PRIME” par tādu apzīmējumu, kas norāda uz alkoholisko dzērienu kvalitāti. Latvijas patērētāju dzimtā valoda nav angļu valoda, tādēļ tūlītēja vārda “PRIME” nozīmes saistīšana ar alkoholisko dzērienu vai citu preču kvalitāti ir maz ticama.

Jāņem vērā, ka apelācijas iesniedzējam ir reģistrēta vārdiskā preču zīme **PRIME VODKA** Amerikas Savienotajās Valstīs (ASV), kuru iedzīvotāji pamatā runā angļu valodā, attiecībā uz identiskām 33. klases precēm. Ja jau ASV reģistrēja zīmi **PRIME VODKA**, tad pastāv pierādījums tam, ka angļiski runājoši un šo valodu saprotoši patērētāji neasociēs vārdu “PRIME” pašu par sevi ar alkoholisko dzērienu kvalitāti.

Nevar būt pamatots secinājums, ka Latvijā vidusmēra patērētājs angļu valodu saprot labāk nekā ASV patērētāji. Ir neloģiski uzskatīt, ka Latvijas vidusmēra patērētājs ir angļu valodas eksperts, kas labāk pārvalda angļu valodu nekā patērētāji tajās valstīs, kurās kā valsts pamatvaloda ir noteikta angļu valoda. No šādiem nepareiziem pieņēmumiem būtu jāatsakās.

Latvijas tirgū apzīmējums **PRIME** netiek izmantots komercdarbībā, lai apzīmētu 33. klases preču kvalitāti. Tādējādi LPZ 6. panta pirmās daļas 3. punkts nav piemērojams attiecībā uz starptautiski reģistrēto preču zīmi **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A);

3.6. neatkarīgi no tā, ka preču zīme **PRIME** ir atšķirtspējīga un nenorāda uz 33. klases preču kvalitāti, apelācijas iesniedzēja preču zīme **PRIME** ir ieguvusi atšķirtspēju ar tās lietošanu.

LPZ 6. panta trešā daļa nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju nevar atteikt uz 6. panta pirmās daļas 2. un 3. punktu pamata, ja zīmes lietošanas dēļ tā Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē ieguvusi atšķirtspēju attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm un pakalpojumiem.

Apelācijas iesniedzējs un arī ar to saistītie uzņēmumi Latvijā izmanto preču zīmi **PRIME** saistībā ar alkoholiskajiem dzērieniem jau vismaz kopš 2012. gada, proti, apelācijas iesniedzējs pārdod Latvijas uzņēmumiem tirdzniecībai alkoholiskos dzērienus ar preču zīmi **PRIME**, kā arī nodrošina nepieciešamības gadījumā ar reklāmas materiāliem par precēm ar preču zīmi **PRIME**. Atteikuma lēmumā šis apstāklis nav izvērtēts.

Apelācijas iesniedzējs izlases kārtībā iesniedza Patentu valdei preču zīmes **PRIME** lietošanas Latvijā pierādījumus, kas sastāv no rēķiniem, preču specifikācijām, līgumiem, muitas un citiem dokumentiem. Iesniegtie materiāli attiecas uz laika periodu no 2012. gada līdz 2019. gadam. Tie attiecas uz alkoholisko dzērienu un ar tiem saistītu reklāmas materiālu realizāciju Latvijas uzņēmumiem. Materiālos ir norādīti attiecīgo Latvijas uzņēmumu nosaukumi, realizēto preču apjoms, pudeļu un reklāmas materiālu vienību skaits (*Apelācijas padomes piezīme – apelācijas iesniedzējs ir lūdzis noteikt šiem materiāliem ierobežotas pieejamības statusu, jo tajos ietvertie dati ir apelācijas iesniedzēja komercnoslēpums. Līdz ar to Apelācijas padomes lēmumā konkrēti dati netiek atspoguļoti*).

Kopumā apelācijas iesniedzējs ir iesniedzis pierādījumus par ievērojamu skaitu pudeļu ar preču zīmi **PRIME** importu un pārdošanu Latvijā, kā arī par degvīna reklāmas materiālu pārdošanu Latvijā ar preču zīmi **PRIME**.

Apelācijas iesniedzējs ir noslēdzis līgumu ar izplatītāju Lietuvā par 33. klases preču piegādi lielveikalu tīklos Baltijas valstīs, to skaitā arī Latvijā.

Alkoholiskos dzērienus ar vārdisko preču zīmi **PRIME** ir iespējams iegādāties Latvijā arī Interneta veikalos ALKO.LV, SPIRITSANDWINE.LV, VYNOTEKA.LV, ALKOTEKA.NET, GOALCO.LV (*pievienotas izdrukas no minēto veikalu Interneta vietnēm*).

Motīvu daļa

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija ir iesniegta saskaņā ar LPZ, RIPL un starptautiskās reģistrācijas noteikumos paredzēto kārtību, tādējādi nav šķēršļu, lai to izskatītu pēc būtības.

2. Patentu valdes lēmums atteikt preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) reģistrāciju Latvijā ir pamatots ar atsaukšanos uz LPZ 6. panta pirmās daļas 2. un 3. punkta noteikumiem.

LPZ 6. panta pirmās daļas 2. punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem.

LPZ 6. panta pirmās daļas 3. punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības.

3. Lai varētu atzīt, ka preču zīmei piemīt atšķirtspēja, tai ir jāidentificē pieteikto preču izcelsme no viena noteikta uzņēmuma un tādējādi jādod iespēja atšķirt šīs preces no citu uzņēmumu precēm (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 *Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003] 40. punkts un EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma lietā C-299/99 *Koninklijke Philips Electronics NV v Remington Consumer Products Ltd* [2002] 35. punkts). Bez tam preču zīmes atšķirtspēja ir jāvērtē, pirmkārt, attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem un, otrkārt, no attiecīgo preču vai pakalpojumu patērētāju uztveres pozīcijas (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 *Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003] 41. punkts).

4. Sabiedrības interesēs ir tas, ka katrai personai ir jābūt brīvai iespējai lietot attiecīgās preces vai pakalpojumus raksturojošus apzīmējumus, tādēļ attiecīgā norma ir vērsta uz to, lai izslēgtu iespēju, ka kāda atsevišķa persona iegūst tiesības uz šāda rakstura apzīmējumiem preču zīmes reģistrācijas ceļā (EST

prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-108/97 un C-109/97 *Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) v Boots- und Segelzubehör Walter Huber, Franz Attenberger* [1999] 25. punkts).

Lai piemērotu LPZ 6. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumus, ir nepieciešams pārbaudīt to, vai, pamatojoties uz apskatāmā apzīmējuma jēdzienisko nozīmi, no mērķauditorijas viedokļa pastāv pietiekami tieša un konkrēta saistība starp apzīmējumu un precēm, attiecībā uz kurām tas ir pieteikts reģistrācijai.

5. Vārdiskai preču zīmei, kas apraksta preču vai pakalpojumu īpašības, šī iemesla dēļ neizbēgami nav atšķirtspējas attiecībā uz šīm pašām precēm vai pakalpojumiem (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma lietā C-363/99 *Koninklijke KPN Nederland NV v Benelux-Merkenbureau* [2004] 86. punkts).

6. Preču zīme **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) ir pieteikta reģistrācijai attiecībā uz 33. klases precēm “*alkoholiskie dzērieni (izņemot alu), rūgtie spirtotie dzērieni, brendijs, destilēti dzērieni, liķieri, spirtotie dzērieni, degvīns, viskijs, vīni*”.

Jāsecina, ka attiecīgo patērētāju loks šajā lietā ir diezgan plašs, proti, saskarē ar pieteiktajām precēm kā to pircējs var nonākt jebkurš pilngadīgs Latvijas vidusmēra patērētājs. Jāpiekrīt viedoklim, ka Latvijas vidusmēra patērētājs ir labi informēts, uzmanīgs un apdomīgs un pārvalda latviešu un zināmā mērā arī krievu un angļu valodas.

Šajā lietā ir jānovērtē, kā reģistrācijai pieteikto apzīmējumu **PRIME** saistībā ar dažādu veidu alkoholiskajiem dzērieniem uztvers attiecīgie patērētāji.

7. Reģistrācijai pieteiktais apzīmējums ir vārdiska preču zīme, kas sastāv no viena vārda “PRIME”. Tulkojumā no angļu valodas šis vārds nozīmē – sākums, plaukums, pirmskaitlis, galvenais, lielisks, pirmklasīgs, sākotnējs, primārs (www.letonika.lv).

Apelācijas padomes ieskatā nav pamata pieņēmumam, ka vairākums Latvijas patērētāju nesapratis angļu valodas vārda “PRIME” nozīmi, kaut arī tas nav angļu valodas pamata leksikā bieži izmantots vārds. Pat bez konkrētās valodas zināšanām dažādu svešvalodas vārdu izpratni var veicināt latviešu valodas vārdu krājumā ietverti līdzīgi vai no svešvalodām aizgūti vārdi. Latviešu valodas leksikā tiek lietoti vārdi “primāri; primārs”, kuru nozīme tiek skaidrota kā “tāds, kas ir pirmais (kādā secībā), arī galvenais (kādā sistēmā, kopumā)” (<https://tezaurus.lv>). Apelācijas padomes ieskatā Latvijas patērētāji, visticamāk, vārdu “PRIME” saistīs ar tām nozīmēm, kuras norāda uz īpašībām “pirmais, pirmklasīgs, lielisks”, kas ar šo vārdu apzīmētu lietu (preci) vai jēdzienu var izcelt citu starpā kā kaut kādā mērā pārāku. Arī sarunvalodā bieži vien tiek lietots vārds “prīma”, izsakot atzinību, prieku, arī nozīmē “labs” (<https://tezaurus.lv>). Līdz ar to apzīmējums **PRIME** šādā nozīmē būs labi saprotams Latvijas patērētājiem.

8. Apzīmējums “PRIME” nav preču zīmes pieteicēja jaundarinājums, bet ir atrodams vārdnīcās. Tas nav īpatnēji atšķirīgs vārds, kas būtu iezīmīgs tikai vienam komersantam, – par to liecina gan šī apzīmējuma jēdzieniskā nozīme, gan tas, ka šādu apzīmējumu gan atsevišķi, gan kombinācijā ar citiem vārdiskiem un grafiskiem elementiem attiecībā uz 33. klases precēm lieto un ir reģistrējuši kā preču zīmi arī citi komersanti, piemēram, EUIPO preču zīmju datu bāzē *eSearch plus* ir atrodams 31 ieraksts par spēkā esošām reģistrācijām 33. klases precēm, kurās ietverts šāds apzīmējums. Arī Patentu valdes reģistrācijas atteikuma lēmumā ir pievienotas norādes uz apzīmējuma izmantošanu komercdarbībā no citu komersantu puses. Kaut arī minētie piemēri ir attiecināmi uz apzīmējuma “PRIME” izmantošanu ārvalstīs, no tiem var secināt par minētā apzīmējuma izmantošanas tendencēm, un potenciāli nav izslēdzama šāda apzīmējuma izmantošana Latvijā. Nav šaubu, ka katra komersanta mērķis ir piesaistīt patērētāju uzmanību un vedināt izvēlēties tieši tā piedāvātās preces vai sniegtos pakalpojumus. Līdz ar to apzīmējuma “PRIME” nozīme var piešķirt vai paaugstināt attiecīgo preču, šajā gadījumā alkoholisko dzērienu vērtību patērētāju acīs.

Tādējādi, novērtējot reģistrācijai pieteikto apzīmējumu kopumā, Apelācijas padome secina, ka tas neveido pietiekami iezīmīgu, individuālu tēlu, lai to varētu uzskatīt par apzīmējumu, kas viennozīmīgi nodrošina iespēju atšķirt ar šo apzīmējumu marķētās preces no tādām, kurām ir cita izcelsme. Apzīmējums faktiski tikai informē, ka produkts ir augstas vai augstākas kvalitātes un kaut kādā mērā, iespējams, ir pārāks par citu komersantu līdzīgām precēm. Apelācijas padome neuzskata, ka apzīmējums **PRIME** var pārsteigt patērētāju ar kādu tam piemītošu neparastumu vai tēlainību.

9. Ņemot vērā minēto, Apelācijas padome secina, ka Patentu valdes lēmuma atsaukšanās uz LPZ 6. panta pirmās daļas 2. un 3. punkta noteikumiem ir pamatota.

10. Attiecībā uz apelācijas iesniedzēja argumentu, ka starptautiski reģistrētā vārdiskā preču zīme **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) ir reģistrēta Rumānijā, Polijā, Bosnijā un Hercegovinā, Melnkalnē, Gruzijā, Uzbekistānā, un nacionālajā procedūrā minētā zīme ir reģistrēta Krievijā, Ukrainā, Armēnijā un Kazahstānā, kā arī vārdiskās preču zīmes **PRIME VODKA** reģistrāciju ASV, Apelācijas padome pievienojas Patentu valdes norādītajam, ka katrā valstī var būt atšķirīga pieceja preču zīmes reģistrācijas absolūto atteikumu pamatojumu piemērošanā, un apzīmējuma reģistrēšanas pamatā var būt attiecīgā apzīmējuma uztveres īpatnības konkrētajā teritorijā, kas savukārt ir atkarīgs no apzīmējuma primārās nozīmes, tā lietojuma saistībā ar attiecīgajām precēm, izmantošanas ilguma un apjoma.

Savukārt attiecībā uz apelācijas iesniedzēja argumentu par starptautiski reģistrēto figurālo preču zīmi **PRIME** (fig.) (reģ. Nr. WO 997 636), kas jau 20.02.2009 ir reģistrēta arī attiecībā uz Latviju, jānorāda, ka, visticamāk, minētā zīme tika reģistrēta tieši tāpēc, ka bija pieteikta reģistrācijai kā figurāla preču zīme, kuru veido ne tikai vārdiskā daļa, bet arī grafiski elementi.

11. Apelācijas iesniedzējs uzskata, ka uz pieteikto preču zīmi **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) ir attiecināmi LPZ 6. panta trešās daļas noteikumi, kas paredz, ka preču zīmes reģistrāciju nevar atteikt uz šā panta pirmās daļas 2. vai 3. punkta noteikumu pamata, ja zīmes lietošanas dēļ tā Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē ieguvusi atšķirtspēju attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm.

12. Apelācijas padome piekrīt, ka attiecībā uz daļu no preču zīmes pieteikumā ietvertajām precēm apzīmējums **PRIME** Latvijas patērētāju uztverē tā lietošanas rezultātā varētu būt ieguvusi tādu atšķirtspēju, kas ļautu patērētājiem atšķirt ar šo zīmi marķētas preces no citu uzņēmumu precēm. To apliecina no apelācijai pievienotajiem materiāliem izrietoši fakti.

Laika periodā no 2012. gada līdz 2019. gadam apelācijas iesniedzējs ir sistemātiski realizējis noteikta apjoma alkoholisko dzērienu, proti, degvīnu, kas marķēts ar apzīmējumu **PRIME**, virknei Latvijas uzņēmumu. Minētie produkti ir pieejami Latvijas patērētājiem joprojām, par ko liecina iesniegtās izdrukas no Interneta veikalu un lielveikalu tīkla RIMI vietnēm. Laikaposms, kas ir vismaz 8 gadi, kuru laikā sistemātiski ir ticis piedāvāts degvīns **PRIME** ar noteiktu vienību skaitu, ļauj uzskatīt, ka ir uzturēta tirgū noteikta vieta attiecīgajai produkcijai un iegūts attiecīgo patērētāju priekšstats, ka apzīmējums **PRIME** ir konkrēta tirgus dalībnieka jeb komersanta preces identificējošs apzīmējums, tātad – preču zīme.

Apelācijas padome nepiekrīt Patentu valdes pārstāves Apelācijas padomes sēdē norādītajam, ka apelācijas iesniedzēja iesniegtie materiāli liecina tikai par apzīmējuma **PRIME** izmantošanu dzērienu pudeļu etiķetēs un tas nav vērtējams kā vārdiskas preču zīmes izmantošana. Iesniegtie materiāli sastāv ne tikai no dzērienu pudeļu attēliem, bet ir iesniegts arī liels skaits materiālu (to skaitā rēķini un preču specifikācijas), kuros ir redzams tieši vārdiskais apzīmējums **PRIME**. Turklāt arī attiecīgajos degvīna pudeļu attēlos, pudeļu etiķetē apzīmējums **PRIME** nepārprotami dominē, ko nosaka tā atveidojums lielākiem, uzreiz pamanāmiem burtiem treknrakstā un novietojums etiķetes centrā. Bez tam principā nav izslēdzama arī iespēja, ka kāds apzīmējums var iegūt atšķirtspēju, arī ja tas lietots kā reģistrētas preču zīmes pietiekami būtiska daļa vai kopā ar citu, jau reģistrētu preču zīmi (EST spriedums prejudiciālā nolēmuma lietā C-353/03 *Société des produits Nestlé SA v Mars UK Ltd.* [2005]). Arī šajā gadījumā apelācijas iesniedzējam pieder starptautiski reģistrēta figurāla preču zīme **PRIME** (fig.) (reģ. Nr. WO 997 636), kas jau sen, proti, 20.02.2009, ir reģistrēta arī attiecībā uz Latviju, kuras koptēlā viennozīmīgi dominē dzēriena – degvīna nosaukums “PRIME”. Šādas senas reģistrācija pastāvēšana kontekstā ar lietā iesniegtajiem lietošanas pierādījumiem ļauj atzīt, ka apzīmējums **PRIME** gan patērētāju, gan arī attiecīgo komersantu – konkurentu uztverē ir ieguvusi spēju norādīt attiecīgo preču komerciālo izcelsmi.

Tomēr ir jāsecina, ka visi iesniegtie materiāli liecina tikai par viena veida alkoholiskā dzēriena lietojumu ar šo preču zīmi komercdarbībā Latvijā, proti, degvīna. Apelācijas padome secina, ka attiecībā uz pārējām reģistrācijai pieteiktajām 33. klases precēm apelācijas iesniedzējs nav pierādījis lietošanas ceļā iegūtu atšķirtspēju Latvijas patērētāju uztverē.

13. Līdz ar to, apsverot visus izskatāmās apelācijas lietas apstākļus kopumā, Apelācijas padome secina, ka Ukrainas uzņēmēj sabiedrības *Tovarystvo z obmezhenoiu vidpovidalnistiu "OLIMP-CONSALT"* apelācija ir apmierināma daļēji un preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) reģistrācija ir atzīstama par spēkā esošu Latvijā attiecībā uz daļu no pieteikumā ietvertajām 33. klases precēm, proti, degvīnu. Attiecībā uz degvīnu reģistrācijai pieteiktais apzīmējums ir ticis izmantots komercdarbībā Latvijā tādā apjomā un laika periodā, lai būtu ieguvis atšķirtspēju Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā šā lēmuma aprakstošajā un motīvu daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 93. panta noteikumiem un pamatojoties uz 1999. gada 16. jūnija likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6. panta pirmās daļas 2. un 3. punkta noteikumiem, kā arī 6. panta trešās daļas noteikumiem (kas šajā lietā piemērojami saskaņā ar 2020. gada 6. februāra Preču zīmju likuma Pārejas noteikumu 2. punktu), **nolemj**:

1. daļēji apmierināt Ukrainas uzņēmēj sabiedrības *Tovarystvo z obmezhenoiu vidpovidalnistiu "OLIMP-CONSALT"* apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) reģistrāciju Latvijā, atzīstot šo preču zīmi par spēkā esošu ierobežotam 33. klases preču sarakstam šādā redakcijā: "*alkoholiskie dzērieni, proti, degvīns*";

2. daļēji atcelt Patentu valdes 2020. gada 29. oktobra pieņemto lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) attiecinājuma uz Latviju pagaidu atteikumu un atzīt minēto zīmi par spēkā esošu Latvijā attiecībā uz šādām 33. klases precēm "*alkoholiskie dzērieni, proti, degvīns*";

3. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 100. pantā un 115. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā izdarīt Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas saistīti ar preču zīmes **PRIME** (reģ. Nr. WO 951 413A) atzīšanu par spēkā esošu Latvijā ierobežotam 33. klases preču sarakstam – "*alkoholiskie dzērieni, proti, degvīns*".

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt šim lēmumam, var triju mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas (Paziņošanas likums, 5. līdz 9. pants) vērsties tiesā saistībā ar šo lēmumu atbilstoši Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 98. pantā un Civilprocesa likuma 30.³ nodaļā noteiktajai kārtībai.

Prasības pieteikums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas informēt par to Apelācijas padomi. Lietas ierosināšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums stājas spēkā Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā.

Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs /personiskais paraksts/ J. Bērzs

Lietas izskatīšanas sastāva loceklis: /personiskais paraksts/ I. Bukina

/personiskais paraksts/ I. Plūme-Popova